

Pascha św. Franciszka

800-LECIE TRANSITUS

List Ministra Generalnego i
Definitorium Generalnego
na uroczystość św.
Franciszka 2026

ORDO FRATRUM
MINORUM

1226 — 2026

Franciscus

Osiemsetlecie śmierci świętego Franciszka

Do całego Zakonu Braci Mniejszych,
do sióstr kontemplacyjnych naszej Franciszkańskiej rodziny
do sióstr Trzeciego Zakonu Regularnego oraz do braci i sióstr związanych z
naszym Zakonem

Rzym, 24 września 2026

Drodzy bracia i siostry,

niech Pan obdarzy was pokojem!

Piszemy do was w przededniu święta św. Franciszka, które w tym roku przypada
w ważną rocznicę – 800 lat od jego śmierci.

800-lecie, które świętujemy

Od czterech lat przygotowujemy się do tej daty: jak wszyscy pamiętamy, rozpoczęliśmy w 2023 roku, świętując 800-lecie zatwierdzenia naszej Reguły oraz Bożego Narodzenia w Greccio. W kolejnym roku, w 800-lecie otrzymania stygmatów, kontemplowaliśmy te niezwykle rany miłości, a w 2025 roku zatrzymaliśmy się, by rozważać „Pieśń słoneczną”, odkrywając jeszcze bardziej bogactwo tego prostego i mądrego tekstu. W tym roku doszliśmy do świętowania *Transitus*, które postanowiliśmy nazwać Wielkanocą św. Franciszka, aby podkreślić, że „*transitus*” oznacza przejście, czyli Paschę, oraz że Franciszek przeżył je w głębokiej jedności z Chrystusem i Jego tajemnicą paschalną.

W ciągu tych czterech lat doświadczyliśmy na całym świecie pięknej współpracy między wszystkimi członkami Rodziny Franciszkańskiej: na nowo odkryliśmy, że to właśnie św. Franciszek jest więzią, która łączy nas w jednym charyzmacie, i możemy z radością powiedzieć, że ta nasza współpraca była pierwszym, owocnym rezultatem tych rocznicowych celebracji!

W pierwszych miesiącach tego roku uczestniczyliśmy również w wyjątkowym wydarzeniu, jakim było wystawienie do publicznej czci szczątków św. Franciszka: w tych skromnych fragmentach kości po raz kolejny rozpoznaliśmy tego, który postanowił być prawdziwie mniejszy, najmniejszy, na tym świecie. W tym roku również Matka Kościół ze szczególną troską wyszła naprzeciw całej naszej Rodzinie franciszkańskiej, udzielając odpustu zupełnego we wszystkich naszych kościołach, co sprawia, że ta rocznica staje się jeszcze bardziej wyjątkowa.

Pascha Franciszka

Dotarliśmy zatem do świętowania Paschy św. Franciszka, tych dni 3 i 4 października, które stanowią serce tej osiemsetnej rocznicy.

W naszych uroczystościach ponownie przeżyjemy moment, w którym Franciszek przeżył swoją Wielkanoc, czyli swoje przejście z tego świata do Ojca. W ostatnich dniach swojego życia pragnął on po raz kolejny podążać śladami Chrystusa, tak jak czynił to przez całe życie. Przed śmiercią pragnął wysłuchać Ewangelii św. Jana, poczynawszy od rozdziału 13-go, gdzie epizod umywania nóg rozpoczyna opowieść o Ostatniej Wieczerzy oraz męce i śmierci Chrystusa, a także pragnął łamać chleb dla swoich braci, aby naśladować gesty Jezusa w obliczu zbliżającej się śmierci. Tak jak Jezus modlił się do Ojca za swoich, tak Franciszek powierzył swoich braci Ojcu, udzielając błogosławieństwa, które obejmuje również przyszłych braci, a zatem dociera także do nas. Wreszcie, tak jak Chrystus umarł nagi na krzyżu, tak on pragnął zostać złożony nagi na gołej ziemi. Franciszek pragnął zatem uczynić ze swojej śmierci Paschę, podobną do tej Jezusowej.

To samo pragnienie upodobnienia się do Chrystusa i Jego tajemnicy paschalnej naznaczyło całe życie Franciszka: zaczęło się od spotkania z trędowatymi, gdzie „gorycz, która zamienia się w słodycz duszy i ciała” (Test 3) odnosi się właśnie do paschalnego doświadczenia śmierci, która daje życie. Kolejnym etapem był „dar braci” (Test 14), który doprowadził Franciszka do doświadczenia nie tylko radości braterstwa, ale także trudności samego braterskiego życia, które z biegiem lat nasilały się w ciągłej serii śmierci i zmartwychwstań.

Stała obecność tajemnicy paschalnej w życiu Franciszka znalazła swój punkt kulminacyjny na Alwerni, gdzie w stygmatach ucieleśniło się jego naśladowanie Chrystusa ukrzyżowanego i zmartwychwstałego, którego spotkał w postaci Chrystusa-serafina. Wreszcie śmierć przy Porcunkuli doprowadziła do wypełnienia się tej tajemnicy paschalnej w życiu Franciszka.

W swoim życiu nie podążał on żadną szczególną drogą, lecz po prostu przeżywał chrześcijański sens życia chrześcijańskiego, który polega na uczestnictwie w tajemnicy paschalnej Chrystusa. To, co jest niezwykle w Franciszku, to absolutna wierność temu powszechnemu i fundamentalnemu powołaniu chrześcijańskiemu, które jest również naszym powołaniem.

My także możemy dostrzec, że w różnych momentach życia jesteśmy wezwani do przeżywania Wielkanocy, to znaczy do pokonywania z wiarą trudności i cierpień, aby odnaleźć pokój, który pochodzi od Boga. Tak jak Franciszek musiał „pr-

zeżywać Wielkanoc” wielokrotnie, aż do samego końca, tak samo i my. Przesłanie to odsyła do sedna Ewangelii, gdzie Jezus mówi: „Kto chce pójść za mną, niech się zaprze samego siebie, niech weźmie swój krzyż i niech mnie naśladuje, bo kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swoje życie z miłości do mnie i do Ewangelii, ten je zachowa” (Mk 8,34-35). Te słowa, które odsyłają do istoty chrześcijańskiego przesłania i które Franciszek przeżył w pełni, dają nam również klucz do zrozumienia czasów, w których żyjemy.

Kontekst współczesny

Żyjemy dziś w świecie naznaczonym głębokim pragnieniem pokoju, a jednak coraz częściej wydaje się wybierać to, co prowadzi do wojny. Nasze społeczeństwo jest często spolaryzowane i podzielone, a mimo to wykazuje pilną potrzebę dialogu i wspólnoty. Rośnie wśród nas świadomość potrzeby troski o stworzenia, i w tej dziedzinie technologia mogłaby zaoferować wiele pozytywnych możliwości, jednak jesteśmy świadkami faktu, że zasoby nauki i techniki są wykorzystywane przez destrukcyjny konsumpcjonizm. Żyjemy w świecie, w którym ludzie poszukują autentycznych relacji i potrzebują szczerzej komunikacji, ale zasoby technologiczne, które mogłyby sprzyjać takim relacjom, są często wykorzystywane w sposób negatywny, a szalone tempo świata komunikacji grozi tym, że nasze relacje staną się nie tylko coraz bardziej bezosobowe, ale nawet konfliktowe.

Pascha – znak nadziei

Właśnie w takim świecie, w którym żyjemy, świętujemy 800 rocznicę Paschy św. Franciszka. Jak już powiedzieliśmy, wskazuje ona nam również dzisiaj na Paschę Chrystusa, która jako jedyna ma moc przemiany również naszego życia i jest autentycznym znakiem nadziei, pozwalającym rozpoznać przyszłość, jaką Bóg zaplanował dla każdego z nas i dla całego świata.

Jezus powiedział nam: „Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: jeśli ziarno pszenicy, które wpadło na ziemię, nie obumrze, pozostaje samo; jeśli zaś obumrze, przynosi obfity plon. Kto miłuje swoje życie, traci je, a kto nienawidzi swojego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne” (J 12,24-25).

Śmierć Franciszka pokazuje nam, jak do samego końca pragnął on być ziarnem, które wpadło w ziemię i zgodziło się umrzeć, by przynieść owoc. Franciszek całkowicie zaufał obietnicy Pana, zgodził się stracić swoje życie w duchu Wielkanocy – śmierci i zmartwychwstania – a Bóg uczynił go płodnym ziarnem życia dla

wielkiej rodziny, którą wszyscy razem tworzymy. To, co spełniło się w Franciszku, objawia ożywczą moc Paschy Chrystusa i pragniemy, aby spełniło się to również w nas wszystkich, którzy naśladujemy Pana Jezusa, czerpiąc inspirację ze sposobu, w jaki uczynił to Franciszek.

Spojrzenie w przyszłość

Zbliżając się do swojej śmierci, Franciszek wypowiedział słowa, które dotyczą też nas, świętujących tę rocznicę: „Ja, co do mnie należało zrobiłem; a co do was należy, niech nauczy was Chrystus!” (2Cel 214). Jest to wyraźne wezwanie, by zwrócić się ku Chrystusowi: patrząc na Paschę Franciszka, on sam odsyła nas do Wielkanocy Chrystusa i do tajemnicy paschalnej, którą jesteśmy powołani przeżywać w naszym życiu. Obchody tego wydarzenia sprzed ośmiuset lat nie sprawiają, że patrzymy wyłącznie wstecz, ale bez wątplenia odsyłają nas ku przyszłości, która nas czeka i którą Bóg dla nas przygotowuje.

Dlatego Rodzina Franciszkańska postanowiła nie organizować uroczystości zamykającej stulecie: musi ono pozostać otwarte na przyszłość, aby trwać w nas, w naszym świadectwie, w naszej ewangelicznej wiarygodności i – oby Bóg tak zechciał! – w naszej świętości.

We współczesnym świecie, naznaczonym napięciami i sprzecznościami, o których wspomnieliśmy, chcemy być znakiem nadziei. Tam, gdzie wieją wiatry wojny, chcemy być spokojnym powiewem pokoju; w spolaryzowanym i podzielonym świecie chcemy świadczyć, że braterstwo jest możliwe; w kontekście technologicznym i konsumpcyjnym chcemy być wezwaniem do umiaru i troski o stworzenie; w społeczeństwie, w którym relacje grożą stanieniem się coraz bardziej bezosobowymi, chcemy pielęgnować między sobą i ze wszystkimi prawdziwe relacje międzyludzkie; w świecie, w którym prawda jest często naginana do interesów i strategii komunikacyjnych, chcemy promować ekologię komunikacji (MH 137).

Również Kapituła Generalna, którą my, Bracia Mniejsi, będziemy obchodzić w przyszłym roku w Wietnamie – w której po raz pierwszy wezmą udział również osoby świeckie – powinna być otwarta na przyszłość Boga, na to Królestwo, które Jezus przyszedł zapoczątkować i które Bóg w tajemniczy sposób przygotowuje również w burzliwej historii naszych czasów. Słowa Jezusa: „Oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28,20) podtrzymują nas w tej nadziei.

Zacznijmy, bracia...

Wpatrując się w Franciszka, w tym 800-leciu możemy wciąż kontemplować jego wielkie świadectwo: przyjmując jego zaproszenie, chcemy uczyć się od Chrystusa tego, co powinniśmy czynić. I jak powiedział on w ostatnich dniach swojego życia: „Zacznijmy, bracia, służyć Panu Bogu, bo dotychczas prawie nicśmy nie postąpili, albo bardzo niewiele!” (1Cel 103).

Życzymy wam, abyście z szczególną radością przeżyli święto św. Franciszka w tym 800-leciu: patrząc na tego, który – podobnie jak Jezus – uczynił ze swojej śmierci dar miłości dla Ojca i braci, niech i wy wszyscy przemienicie swoje życie w pieśń uwielbienia i dziękczynienia dla Pana!

Z braterskim pozdrowieniem,

o. Massimo Fusarelli, OFM

Minister Generalny

Oraz bracia z Definitorium Generalnego

Prot. 115571/MG-117-2025

Fr. Massimo Fusarelli of

Agnacio Leizaola

Ramón

Fr. [Signature]

A. [Signature]

Fr. [Signature]

Fr. Konrad Gregor Cholewa

Fr. Cesare Vaiani

Fr. [Signature]

Cesar Küllkamp

ORDO FRATRUM
MINORUM

Curia Generalis
Via di S. Maria Mediatrix, 25
00165 Roma, Italia
www.ofm.org